

Fortum Oyj
Osavuositiedustus
Tammi - syyskuu 2004

Fortum

Fortumin tuloskehitys jatkui vahvana
- liikevoitto 1 350 miljoonaa euroa

Osavuosi lyhyesti

- Liikevoitto 1 350 miljoonaa euroa (+35 %), sisältää kertaluonteisia eriä 124 miljoonaa euroa
- Osakekohtainen tulos 1,03 euroa (+61 %), parempi kuin koko vuonna 2003
- Nettovelka 5 229 miljoonaa euroa (-397 miljoonaa euroa vuoden 2003 lopusta), velkaantumisasaste laski 73 prosenttiin
- Ehdotus öljyliiketoimintojen eriyttämisestä jakamalla osakkeita osinkona ja osakemyynnin kautta

Tunnuslukuja	III/04	III/03	I-III/04	I-III/03	2003	Edelliset 12 kk
Liikevaihto, milj. euroa	2 837	2 527	8 490	8 555	11 392	11 327
Liikevoitto, milj. euroa	345	239	1 350	1 000	1 420	1 770
- ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	318	231	1 226	974	1 360	1 612
Voitto ennen veroja, milj. euroa	289	185	1 151	811	1 184	1 524
Tulos/osake, euroa	0,27	0,15	1,03	0,64	0,91	1,30
Oma pääoma/osake, euroa			8,18	7,30	7,55	
Sijoitettu pääoma (kauden lopussa), milj. euroa			12 652	12 773	12 704	
Korollinen nettovelka (kauden lopussa), milj. euroa*)			5 229	4 420	5 626	
Investoinnit, milj. euroa			507	889	1 136	754
Liiketoiminnan kassavirta, milj. euroa			1 299	1 381	1 577	
Sijoitetun pääoman tuotto, %			14,5	10,6	11,4	14,2
Oman pääoman tuotto, %*)			17,1	10,5	12,3	15,4
Velkaantumisasaste, %*)			73	58	85	
Henkilöstö keskimäärin			13 112	13 594	13 343	
Osakkeiden määrä keskimäärin, tuhatta			849 823	845 836	846 831	848 540

*) koko vuoden 2003 ja vuoden 2004 tammi-syyskuun lukuihin sisältyy Fortum Capital Ltd:n liikkeelle laskemien etuoikeutettujen osakkeiden takaisinmaksun vaikutus, yhteensä 1,2 miljardia euroa

Fortumin taloudellinen tulos parani merkittävästi tammi-syyskuussa verrattuna vuoden 2003 vastaavaan ajanjaksoon. Kaikkien segmenttien liikevoitto - Öljyn vähittäismyyntiä lukuun ottamatta - oli viime vuoden vastaavaa jaksoa korkeampi, myös ilman kertaluonteisia eriä.

Tärkeimpien markkinatekijöiden kehitys oli vaihtelevaa. Vaikka sähkön hinta Nord Poolissa oli 22 % viime vuoden vastaavaa jaksoa alempi, sähköliiketoimintojen tulos oli merkittävästi parempi. Hyvään tulokseen vaikutti tehokas toiminta: joustava sähköntuotantorakenne, onnistuneet suojaukset, tuotantoyksiköiden hyvä käytettävyys, korkealaatuiset öljytuotteet sekä entistä parempi kustannusrakenne.

Öljyn kansainvälinen jalostusmarginaali oli erittäin vahva, 66 % korkeampi kuin viime vuonna, mikä kasvatti Öljynjalostuksen tulosta. Lisäksi raakaöljyn merkittävä hinnannousu toi 90 miljoonan euron varastovoiton.

Kassavirta pysyi hyvänä, vaikka siitä ei heijastukaan liikevoiton merkittävä parannus. Tämä johtui käyttöpääoman kasvusta, joka aiheutui lähinnä öljynhintojen noususta. Tase vahvistui vuoden 2003 lopusta. Kolmannen neljänneksen lopussa nettovelka oli vähentynyt 397 miljoonaa euroa, ja velkaantumisaste laski 73 prosenttiin.

Öljyliiketoimintojen eriyttäminen ehdotettiin tehtäväksi jakamalla osakkeita osinkona ja myymällä loput osakkeet sijoittajille huhtikuussa 2005. Fortum vahvisti asemaansa venäläisessä sähköyhtiö OAO Lenenergossa.

Liikevaihto ja tulos

Heinä-syyskuu

Kolmannella neljänneksellä Nord Poolin sähkönhinta oli hieman alempi kuin vuoden 2003 vastaavalla jaksolla. Öljyn kansainvälinen viitejalostusmarginaali lähes kaksinkertaistui vuoden 2003 kolmanteen neljänneksen verrattuna. Raakaöljyn hinta jatkoi nousuaan.

Konsernin liikevaihto oli 2 837 (2 527 heinä-syyskuussa 2003) miljoonaa euroa. Kasvu johtui lähinnä öljytuotteiden korkeammista hinnoista ja sähkön kasvaneista volyymeista.

Konsernin liikevoitto oli 345 (239) miljoonaa euroa. Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 318 (231) miljoonaa euroa. Kertaluonteisia eriä oli 27 (8) miljoonaa euroa, joista suurin osa oli raakaöljyn hinnannoususta johtuvia varastovoittoja. Sähkö- ja lämpöliiketoimintojen tulos parani alentuneista sähköhinnoista huolimatta. Kolmas neljännes oli kuitenkin kesäkaudelle tyypilliseen tapaan heikompi kuin vuoden 2004 ensimmäinen ja toinen neljännes. Marketsin tulos heikkeni hieman alempien myyntikatteiden ja pienempien volyymien takia. Öljyn korkea jalostusmarginaali vaikutti myönteisesti Öljynjalostuksen tulokseen.

Tammi-syyskuu

Konsernin liikevaihto oli 8 490 (8 555) miljoonaa euroa. Öljytuotteiden korkeat hinnat lisäsivät liikevaihtoa, kun taas kaasutradingista luopuminen ja heikentynyt Yhdysvaltain dollari pienensivät sitä.

Konsernin liikevoitto oli 1 350 (1 000) miljoonaa euroa. Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 1 226 (974) miljoonaa euroa. Kertaluonteisia eriä oli 124 (26) miljoonaa euroa. Summaan sisältyy 29 miljoonan euron kertakorvaus uuden ydinvoimalan osapuolilta liittyen nykyiseen ydinvoimainfrastruktuuriin ja 90 miljoonaa euroa (tappiota 0,4 miljoonaa euroa) raakaöljyn hinnannoususta johtuvia varastovoittoja.

Sähköntuotannon tulos parani viime vuoden vastaavasta jaksosta alemmista sähkön markkinahinnoista huolimatta. Tämä johtui pääasiassa Fortumin joustavasta tuotantorakenteesta, onnistuneista suojaustoimista ja sisäisestä tehokkuuden parantamisesta.

Lämpö-segmentin tulos koheni Fortum Värmen tulosparannuksen ansiosta. Tämä johtui pääasiassa paremmasta polttoainevalikoimasta ja hyvästä voimalaitosten käytettävyydestä.

Sähkösiirron, joka on säänneltyä liiketoimintaa, tulos parani hieman viime vuodesta sisäisten tehostamistoimien ansiosta.

Markets-segmentin tulos parani edellisvuoteen verrattuna, vaikka myyntihinnat laskivat ja volyymit pienenivät jonkin verran. Tärkeimpiä tekijöitä olivat parempi riskienhallinta ja parantuneet liiketoimintaprosessit.

Öljynjalostuksen tulos oli ennätysmäinen vahvan jalostusmarginaalin, isomprien volyymien ja huomattavien varastovoittojen ansiosta. Toisaalta viime vuotta heikompi Yhdysvaltain dollari vaikutti negatiivisesti tulokseen. Tulosta paransivat myös suotuisa tuotevalikoima, kilpailukykyiset raaka-aineet ja jalostamoiden hyvä käytettävyys.

Öljyn vähittäismyyntin tulos oli heikompi kuin vastaavalla jaksolla viime vuonna. Liikennepolttoaineiden myyntivolyymit kasvoivat hieman, kun taas vastaavat marginaalit alenivat jonkin verran.

Shipping ja muu öljy -segmentti hyötyi viime vuotta korkeammista rahdeista, erityisesti raakaöljyn osalta. Toisaalta viime vuotta heikompi Yhdysvaltain dollari vaikutti negatiivisesti tulokseen. SeverTEKillä oli myönteinen vaikutus tulokseen.

Konsernin voitto ennen veroja oli EUR 1 151 (811) miljoonaa euroa.

Konsernin nettorahoituskulut olivat 199 (189) miljoonaa euroa. Summaan sisältyvät korkokulut velasta, jolla rahoitettiin Fortum Capital Ltd:n liikkeelle laskemien etuoikeutettujen osakkeiden takaisinmaksu, sekä noin 10 miljoonan euron kustannukset, jotka aiheutuivat vuonna 1992 Yhdysvalloissa liikkeelle laskettujen joukkovelkakirjalainojen ennenaikaiseen takaisinmaksuun liittyvistä korkotaserojen korvauksesta.

Vähemmistöosuus oli 15 (57) miljoonaa euroa. Lasku johtuu pääasiassa vähemmistöosuuteen sisällytettyjen Fortum Capitalin etuoikeutettujen osakkeiden takaisinmaksusta. Vuoden 2004 luku liittyy pääasiassa Fortum Värme Holdingiin, josta Tukholman kaupungilla on 50 %:n taloudellinen omistusosuus.

Kauden verot olivat 259 (212) miljoonaa euroa. Tuloslaskelman mukainen veroprosentti oli 22,5 (26,1) %. Kauden veroihin sisältyy 43 miljoonan euron laskennallisen verovelan vähennys, joka johtuu Suomen yritysveroasteen muuttumisesta 29 prosentista 26 prosenttiin verovuoden 2005 alusta lukien. Ilman mainittua vähennystä veroprosentti olisi ollut 26,2 %.

Kauden tulos oli yhteensä 877 (542) miljoonaa euroa ja osakekohtainen tulos 1,03 (0,64). Sijoitetun pääoman tuotto oli 14,5 (10,6) % ja oman pääoman tuotto 17,1 (10,5) %.

Raportointirakenne

Parantaakseen taloudellisen raportointinsa läpinäkyvyyttä Fortum on kuluvaan vuoteen aikana ottanut käyttöön uuden raportointirakenteen. Raportointisegmenttien määrää on lisätty neljästä seitsemään. Uudet segmentit ja niihin kuuluvat liiketoimintayksiköt (suluissa) ovat: Sähköntuotanto (Generation, Portfolio Management and Trading, Service); Lämpö (Heat, Värme); Sähkönsiirto (Distribution); Markets (Markets); Öljynjalostus (Oil Refining, Components); Öljyn vähittäismyynti (Oil Retail); Shipping ja muu öljy (Shipping, muu öljy, mukaan lukien SeverTEK). Näiden lisäksi segmentti Muut sisältää mm. konsernin hallinnon ja yhteiset palvelutoiminnot.

SÄHKÖ- JA LÄMPÖSEGMENTIT

Fortumin sähkö- ja lämpöliiketoiminnat on jaettu neljään raportointisegmenttiin. Sähköntuotanto-segmentti tuottaa sähköä Fortumin kokonaan ja osittain omistamissa voimalaitoksissa ja Lämpö-segmentti yhdistetyissä sähkön- ja lämmöntuotantolaitoksissa. Sähköntuotanto myy tuottamansa sähkön markkinoille Nord Pool -sähköpörssin kautta. Markets-segmentti ostaa sähköä Nord Poolin kautta ja myy sitä kotitalous- ja yritysasiakkaille. Lämpö-segmentti myy tuottamansa höyryn ja kaukolämmön pääasiassa teollisuudelle, kunnille ja kiinteistöyhtiöille ja sähkön suoraan loppuasiakkaille ja Nord Pooliin. Fortumin sähkön jakelu- ja alueverkkosiirto raportoidaan Distribution-segmentissä.

Markkinatilanne

Alustavien tilastotietojen mukaan Pohjoismaat kuluttivat tammi-syyskuussa sähköä 287 (283) TWh, joka on 2 % enemmän kuin vastaavalla jaksolla viime vuonna.

Kolmannella neljänneksellä sähkön spot-hinta pohjoismaisessa sähköpörssissä (Nord Pool) oli keskimäärin 29,9 (31,0) euroa megawattitunnilta, mikä on noin 3 % vähemmän kuin vastaavalla jaksolla vuonna 2003 ja prosenttien enemmän kuin vuoden 2004 toisella neljänneksellä. Tammi-syyskuussa sähkön spot-hinta oli keskimäärin 29,4 (37,6) euroa megawattitunnilta eli 22 % alempi kuin vastaavalla jaksolla 2003.

Erittäin suuret virtaamat heinäkuun alussa alensivat spot-hintaa ja pysäyttivät futuurihintojen nousun. Spot-hinta nousi elokuuhun mennessä, mutta syyskuun sateet aiheuttivat normaalia korkeammat virtaamat, ja hinta kääntyi taas laskuun syyskuun loppupuolella.

Lisääntyneiden virtaamien ansiosta vesivarastojen vaje väheni 10 terawattitunnilla kolmannen neljänneksen aikana. Lokakuun alussa vesivarannot olivat noin 6 TWh keskiarvoa pienemmät mutta 10 TWh vuoden 2003 vastaavaa jaksoa korkeammat.

Sähkön- ja lämmöntuotannon kokonaisluvut

Fortumin oma sähköntuotanto Pohjoismaissa oli tammi-syyskuussa 38,8 (37,1) TWh eli 14 (13) % Pohjoismaiden sähkönkulutuksesta.

Seuraavassa esitetään Fortumin koko sähkön- ja lämmöntuotannon luvut. Tämän lisäksi segmenttikatsauksissa on esitetty vastaavat segmenttikohtaiset luvut.

Fortumin koko sähkön- ja lämmöntuotanto, TWh	III/04	III/03	I-III/04	I-III/03	2003	Edelliset 12 kk
Sähköntuotanto	11,5	10,7	39,5	38,9	53,2	53,8
Lämmöntuotanto	3,4	3,5	17,4	18,3	25,9	25,0

Fortumin koko oma sähköntuotanto Pohjoismaissa lähteittäin, TWh	III/04	III/03	I-III/04	I-III/03	2003	Edelliset 12 kk
Vesivoima	4,4	3,5	13,0	11,9	16,9	18,0
Ydinvoima	5,2	4,8	18,7	17,5	23,8	25,0
Lämpövoima	1,8	2,1	7,1	7,7	10,5	9,9
Yhteensä	11,4	10,4	38,8	37,1	51,2	52,9

Oman tuotannon osuus koko pohjoismaisesta tuotannosta, %	III/04	III/03	I-III/04	I-III/03	2003	Edelliset 12 kk
Vesivoima	38	34	34	32	33	34
Ydinvoima	46	46	48	47	46	47
Lämpövoima	16	20	18	21	21	19
Yhteensä	100	100	100	100	100	100

Sähkön- ja lämmönmyynnin kokonaisluvut

Fortumin koko sähkönmyynti oli 44,7 (44,7) TWh. Myynti Pohjoismaissa oli 43,5 (42,7) TWh eli noin 15 (15) % pohjoismaisesta sähkönkulutuksesta tammi-syyskuussa. Lämmönmyynti Pohjoismaissa oli 13,9 (13,9) TWh ja muissa maissa 2,4 (2,8) TWh.

Kolmannella neljänneksellä Fortumin Pohjoismaissa myymän sähkön hinta oli 5 % korkeampi kuin edellisen vuoden vastaavalla jaksolla ja 3 % alempi vuoden 2004 toiseen neljännekseen verrattuna. Tammi-syyskuussa Fortumin Pohjoismaissa myymän sähkön hinta oli 3 % alempi kuin edellisvuoden vastaavana jaksana.

Segmentit myyvät sähköä sekä Nord Pooliin että ulkopuolisille asiakkaille ja ostavat Nord Poolista sekä muista ulkopuolisista lähteistä. Alla olevassa taulukossa Fortumin Nord Poolissa tekemät ostot ja myynnit on netotettu tunneittain konsernitasolla.

Fortumin koko sähkön- ja lämmönmyynti, milj. euroa	III/04	III/03	I-III/04	I-III/03	2003	Edelliset 12 kk
Sähkönmyynti	427	380	1 439	1 474	2 038	2 003
Lämmönmyynti	114	107	558	540	775	793

Fortumin koko sähkönmyynti alueittain, TWh	III/04	III/03	I-III/04	I-III/03	2003	Edelliset 12 kk
Ruotsi	5,5	5,5	19,5	20,7	28,3	27,1
Suomi	7,0	6,3	22,6	21,4	29,1	30,3
Muut maat	0,7	0,7	2,6	2,6	3,6	3,6
Yhteensä	13,2	12,5	44,7	44,7	61,0	61,0

Fortumin koko lämmönmyynti alueittain, TWh	III/04	III/03	I-III/04	I-III/03	2003	Edelliset 12 kk
Ruotsi	0,8	0,8	6,4	6,5	9,5	9,4
Suomi	1,7	1,6	7,4	7,4	10,3	10,3
Muut maat	0,6	0,6	2,5	2,8	3,9	3,6
Yhteensä	3,1	3,0	16,3	16,7	23,7	23,3

SEGMENTTIKATSAUKSET - SÄHKÖ JA LÄMPÖ

Sähköntuotanto

Segmentin toimintaan kuuluu sähkön tuotanto ja myynti Pohjoismaissa sekä käyttö- ja kunnossapitopalvelut Pohjoismaissa ja valituilla kansainvälisillä markkinoilla.

Milj. euroa	III/04	III/03	I-III/04	I-III/03	2003	Edelliset 12 kk
Liikevaihto	453	524	1 505	2 057	2 681	2 129
– sähkönmyynti	357	327	1 208	1 384	1 871	1 695
– muu myynti	96	197	297	673	810	434
Liikevoitto	124	82	490	410	603	683
– ilman kertaluonteisia eriä	126	79	470	408	599	661
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			6 236	6 391	6 391	
Sidotun pääoman tuotto, %			10,5	8,6	9,5	10,9

Segmentin sähköntuotanto Pohjoismaissa oli kolmannella neljänneksellä 10,9 (9,9) TWh.

Tammi-syyskuussa segmentin sähköntuotanto Pohjoismaissa oli 35,7 (34,1) TWh, josta noin 13,0 (11,9) TWh eli 37 (35) % oli vesivoimaa, 18,7 (17,5) TWh eli 52 (51) % ydinvoimaa ja 4,0 (4,7) TWh eli 11 (14) % lämpövoimaa.

Sähköntuotanto alueittain, TWh	III/04	III/03	I-III/04	I-III/03	2003	Edelliset 12 kk
Ruotsi	5,3	5,0	18,1	17,7	24,6	25,0
Suomi	5,6	4,9	17,6	16,4	22,2	23,4
Muut maat	0,1	0,3	0,7	1,8	2,0	0,9
Yhteensä	11,0	10,2	36,4	35,9	48,8	49,3

Voimalaitosten vuosihuollot toteutettiin suunnitelman mukaisina.

Fortum sopi heinäkuussa lisäosakkeiden ostamisesta venäläisestä OAO Lenenergosta. Venäjän kilpailuviranomaiset hyväksyivät kaupan elokuussa. Fortumin osuus osakepääomasta on 30,7 % ja äänistä 29,6 %.

Lämpö

Segmentin toimintaan kuuluu lämmön tuotanto ja myynti Pohjoismaissa ja muualla Itämeren alueella. Fortum on alueen johtava lämmöntuottaja. Segmentti myös tuottaa sähköä yhdistetyissä sähkön- ja lämmöntuotantolaitoksissaan ja myy sitä loppuasasiakkaille pääasiassa pitkäaikaisin sopimuksin sekä Nord Pooliin. Ruotsissa Fortum omistaa AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad -yhtiön, josta Tukholman kaupungilla on 50 % taloudellinen osuus.

Milj. euroa	III/04	III/03	I-III/04	I-III/03	2003	Edelliset 12 kk
Liikevaihto	145	132	701	672	964	993
- lämmönmyynti	108	100	536	501	728	763
- sähkönmyynti	20	16	110	124	167	153
- muu myynti	17	16	55	47	69	77
Liikevoitto	8	-6	142	93	173	222
- ilman kertaluonteisia eriä	8	-2	142	97	176	225
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			2 424	2 342	2 466	
Sidotun pääoman tuotto, %			7,8	5,3	7,3	9,2

Segmentin lämmönmyynti kolmannella neljänneksellä oli 2,6 (2,6) TWh, josta suurin osa Pohjoismaissa. Tammi-syyskuussa lämmönmyynti oli 14,9 (14,6) TWh. Lämpöliiketoiminnassa kolmas neljännes on yleensä vuoden heikoin.

Nynäshamnissa, Ruotsissa, otettiin syyskuussa käyttöön yhdistetty sähkö- ja lämpölaitos. Laitos käyttää biopolttoaineita ja tuottaa prosessihöyryä ja kaukolämpöä.

Ruotsissa Högdalenin yhdistetyn sähkö- ja lämpölaitoksen uuden jätteenpolttokattilan säätötoimenpiteet jatkuivat. Laitos otetaan käyttöön syksyn aikana. Akalla-Upplands Väsby -alueelle rakennettu kaukolämpöjärjestelmä otettiin käyttöön.

Lämmönmyynti alueittain, TWh	III/04	III/03	I-III/04	I-III/03	2003	Edelliset 12 kk
Ruotsi	0,8	0,8	6,4	6,5	9,5	9,4
Suomi	1,7	1,6	7,4	7,4	10,3	10,3
Muut maat	0,1	0,2	1,1	0,7	1,3	1,7
Yhteensä	2,6	2,6	14,9	14,6	21,1	21,4

Sähkönmyynti, TWh	III/04	III/03	I-III/04	I-III/03	2003	Edelliset 12 kk
Yhteensä	0,6	0,5	3,3	3,1	4,5	4,7

Sähkönsiirto

Fortum omistaa ja käyttää jakelu- ja alueverkkoja sekä jakaa sähköä kaikkiaan noin 1,4 miljoonalle asiakkaalle Ruotsissa, Suomessa, Norjassa ja Virossa.

Milj. euroa	III/04	III/03	I-III/04	I-III/03	2003	Edelliset 12 kk
Liikevaihto	150	143	513	502	688	699
- jakeluverkot	122	116	427	410	569	586
- alueverkot	19	21	64	69	88	83
- muu myynti	9	6	22	23	31	30
Liikevoitto	55	47	196	189	247	254
- ilman kertaluonteisia eriä	54	48	195	169	227	253
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			3 088	3 089	3 129	
Sidotun pääoman tuotto, %			8,4	8,1	7,9	8,2

Tammi-syyskuussa jakelu- ja alueverkkosiirron kokonaismäärät olivat 15,8 (15,4) TWh ja 13,9 (15,4) TWh.

Alueverkkosiirron määrä konsernin ulkopuolisille asiakkaille oli yhteensä 11,6 (11,5) TWh Ruotsissa ja 2,3 (3,9) TWh Suomessa.

Laskutuksen läpinäkyvyyttä ja asiakaspalvelua kehitettiin. Yhtenä esimerkkinä on automaattinen mittarinluenta, joka mahdollistaa sähkömittarien etäluennan ja asiakkaiden laskuttamisen toteutuneen sähkökulutuksen mukaan. Suomessa ja Ruotsissa käynnistettiin useita pilottihankkeita järjestelmän testaamiseksi.

Länsi-Ruotsissa jatkui iso investointiohjelma, jonka tarkoituksena on vähentää sähkökatkojen riskiä. Viiden vuoden kuluessa riskiä vähennetään eristämällä kaapeleita ja asentamalla niitä maahan.

Suomessa Energiamarkkinavirasto julkisti kesäkuussa 2004 ohjeet siirto- ja jakeluhinnoittelun periaatteista. Uudet säännöt tulevat voimaan tammikuussa 2005. Viranomaisen päättää yhtiökohtaisten parametrien avulla sallitun tuoton uuden sähkömarkkinalain mukaisesti. Lain odotetaan tulevan voimaan joulukuussa 2004.

Ruotsissa energiainfrastruktuurin kehittäminen on otamassa käyttöön jakeluhintojen valvontamallia. Tarkempia yksityiskohtia odotetaan julkistettavan myöhemmin tänä vuonna.

Sähkön siirto jakeluverkoissa alueittain, TWh	III/04	III/03	I-III/04	I-III/03	2003	Edelliset 12 kk
Ruotsi	2,6	2,5	9,7	10,3	14,2	13,6
Suomi	1,2	1,1	4,4	4,4	6,2	6,2
Norja	0,4	0,3	1,6	0,6	1,3	2,3
Muut maat	0,0	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2
Yhteensä	4,2	4,0	15,8	15,4	21,9	22,3

Sähkönjakeluasiakkaitten lukumäärä alueittain, tuhansia	30.9.2004	30.9.2003	2003
Ruotsi	860	850	855
Suomi	405	395	400
Muut maat	115	115	115
Yhteensä	1 380	1 360	1 370

Markets

Markets vastaa sähkön vähittäismyynnistä 1,1 miljoonalle asiakkaalle, joita ovat muut sähkön vähittäismyyjät, kotitaloudet ja yritykset Ruotsissa, Suomessa ja Norjassa. Markets ostaa sähkönsä Nord Poolista.

Milj. euroa	III/04	III/03	I-III/04	I-III/03	2003	Edelliset 12 kk
Liikevaihto	287	322	1 009	1 212	1 634	1 431
Liikevoitto	11	13	26	18	35	43
– ilman kertaluonteisia eriä	11	13	26	18	35	43
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			139	57	23	
Sidotun pääoman tuotto, %			28,0	32,7	55,2	38,9

Kolmannella neljänneksellä sähkön vähittäismyyntihinnat Pohjoismaissa olivat alemmat kuin vastaavalla jaksolla viime vuonna. Tammi-syyskuussa vähittäishinnat laskivat hieman. Erilaisen vähittäismyynnin sopimusrakenteen vuoksi Norjassa sähkön vähittäishinnat seuraavat Nord Poolin markkinahintoja nopeammassa tahdissa kuin Ruotsissa ja Suomessa.

Heinä-syyskuussa segmentin sähkönmyynti oli 9,2 (10,1) TWh ja tammi-syyskuussa 31,6 (34,6) TWh. Väheneminen johtui pääasiassa teollisuuden käyttöasteesta ja viime vuotta lämpimämmästä talvesta.

Fortumin sähkön vähittäismyyntihinnat alenivat sekä kolmannella neljänneksellä että tammi-syyskuussa viime vuoden vastaavaan jaksoon verrattuna.

Fortum toi Pohjoismaiden markkinoille uusia tuotteita. Tästä syksystä alkaen Fortum ottaa käyttöön jälkikäitelaskutuksen, samoin parannetaan asiakkaiden mahdollisuuksia ilmoittaa itse sähkömittarinsa lukemat.

Tammi-syyskuussa kilpailu kiristyi pohjoismaisilla sähkömarkkinoilla. Myös Fortumin myyntiaktiivisuus lisääntyi. Toimittajaa vaihtaneiden asiakkaiden määrä kasvoi. Vaihtuvuus on perinteisesti ollut Norjassa korkeampaa kuin muissa Pohjoismaissa, mutta on lisääntymässä myös Suomessa ja Ruotsissa. Kiinteähintaisen sopimuksen tai yksilöllisen toimitussopimuksen tehneiden asiakkaiden määrä lisääntyi.

ÖLJYSEGMENTIT

Fortumin öljyliiketoiminnat on jaettu kolmeen raportointisegmenttiin. Öljynjalostus valmistaa ja myy bensiinejä, dieselpolttoaineita, kevyitä ja raskaita polttoöljyjä, lentopolttoaineita, perusöljyjä, voiteluaineita, bensiinikomponentteja ja nestekaasua. Öljyn vähittäismyynnillä on laaja vähittäismyyntipisteiden verkosto ja suoramyyntiä yksityis- ja yritysasiakkaille. Shipping ja muu öljy -segmenttiin kuuluu säiliöaluksia raakaöljyn ja tuotteiden kuljetukseen, sekä öljyntuotanto.

Markkinatilanne

Kolmannella neljänneksellä kansainvälinen jalostusmarginaali Luoteis-Euroopassa (Brent Complex) oli 4,9 (2,7) dollaria barreilta.

Tammi-syyskuussa kansainvälinen jalostusmarginaali Luoteis-Euroopassa oli merkittävästi korkeampi kuin edellisen vuoden vastaavalla jaksolla. Fortumin käyttämä viitejalostusmarginaali oli keskimäärin 4,8 (2,9) USD/bbl. Fortumin lisämarginaali oli edelleen keskimäärin 2 USD/bbl viitemarginaalia parempi.

Raakaöljyn hinta pysyi korkeana koko tarkastelujakson ajan. Kolmannella neljänneksellä Brent-raakaöljyn hinta oli keskimäärin 41,5 (28,4) USD/bbl. Tammi-syyskuussa hinta oli keskimäärin 36,4 (28,6) USD/bbl. Koko syyskuun ajan Brentin barrelihinta oli yli 40 dollaria ja kuun lopussa noin 47 USD/bbl. Tammi-syyskuussa varastovoitot olivat 90 miljoonaa euroa (tappio 0,4 miljoonaa euroa).

Jalostusmarginaalit ja rahdit hinnoitellaan Yhdysvaltain dollareina, minkä vuoksi dollarin valuuttakurssin heikkeneminen vaikuttaa Öljynjalostus- ja Shipping ja muu öljy - segmenttien kannattavuuteen.

SEGMENTTIKATSAUKSET - ÖLJY

Öljynjalostus

Segmentin toimintaan kuuluvat öljytuotteiden jalostus ja markkinointi. Päätuotteita ovat liikennepolttoaineet ja lämmitysöljyt. Fortum on johtava puhtaiden liikennepolttoaineiden tuottaja Pohjoismaissa ja muualla Itämeren alueella.

Milj. euroa	III/04	III/03	I-III/04	I-III/03	2003	Edelliset 12 kk
Liikevaihto	1 641	1 349	4 579	4 311	5 693	5 961
Liikevoitto	131	89	411	224	281	468
– ilman kertaluonteisia eriä*)	100	75	315	224	267	358
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			1 199	1 052	1 003	
Sidotun pääoman tuotto, %			49,6	27,4	26,2	42,8

*) kertaluonteiset erät sisältävät lähinnä varastovoittoja ja -tappioita

Fortum jalosti yhteensä 10,1 (9,7) miljoonaa tonnia raakaöljyä ja muita raaka-aineita. Suomessa öljytuotteiden myynti oli noin 6,2 (5,8) miljoonaa tonnia. Vienti oli yhteensä 3,8 (3,9) miljoonaa tonnia.

Porvoon jalostamon 500 miljoonan euron investointi rikittömän dieselöljyn tuotantokapasiteetin lisäämiseksi jatkui suunnitelman mukaan ja uuden tuotantolinjan perustusten teko aloitettiin elokuussa. Kustannukset vuonna 2004 ovat hieman yli 100 miljoonaa euroa. Tuotantolinja otetaan käyttöön vuoden 2006 lopulla.

Fortum aloitti toukokuussa bioetanolia sisältävän ETBE:n (etyyli-tertiääri-butyylieetteri) valmistuksen Porvoon jalostamolla. Tuote korvaa MTBE:n.

Fortumin valmistamien öljytuotteiden toimitukset tuoteryhmittäin (1 000 t)	III/04	III/03	I-III/04	I-III/03	2003	Edelliset 12 kk
Bensiini	1 108	1 075	3 250	3 135	4 434	4 549
Dieselöljy	959	971	2 931	2 876	3 886	3 941
Lentopetroli	172	159	494	410	611	695
Kevyt polttoöljy	316	362	1 054	1 081	1 474	1 447
Raskas polttoöljy	251	269	909	951	1 314	1 272
Muu	499	488	1 384	1 276	1 672	1 780
Yhteensä	3 305	3 324	10 022	9 729	13 391	13 684

Fortumin valmistamien öljytuotteiden toimitukset alueittain (1 000 t)	III/04	III/03	I-III/04	I-III/03	2003	Edelliset 12 kk
Suomi	2 136	2 002	6 199	5 791	7 889	8 297
Muut Pohjoismaat	528	503	1 593	1 470	1 921	2 044
Baltian maat ja Venäjä	24	33	82	62	62	82
Yhdysvallat ja Kanada	254	278	949	795	1 252	1 406
Muut maat	363	508	1 199	1 611	2 267	1 855
Yhteensä	3 305	3 324	10 022	9 729	13 391	13 684

Öljyn vähittäismyynti

Segmentillä on liikenneasemaverkosto ja muita vähittäismyyntipisteitä sekä Suomessa että muissa Itämeren alueen maissa. Vähittäismyyntipisteitä on yli 1 000.

Milj. euroa	III/04	III/03	I-III/04	I-III/03	2003	Edelliset 12 kk
Liikevaihto	666	543	1 763	1 650	2 203	2 316
Liikevoitto	15	21	41	46	44	39
– ilman kertaluonteisia eriä	16	21	36	45	53	44
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			328	329	329	
Sidotun pääoman tuotto, %			18,0	19,4	13,8	12,6

Kolmannella neljänneksellä tärkeimpien öljytuotteiden vähittäismyynti oli yhteensä 1 025 (972) tuhatta kuutiometriä, joista liikennepolttoaineita oli 712 (655) tuhatta kuutiometriä.

Tammi-syyskuussa tärkeimpien öljytuotteiden vähittäismyynti oli yhteensä 2 922 (2 880) tuhatta kuutiometriä, joista liikennepolttoaineiden osuus oli 1 957 (1 838) tuhatta kuutiometriä.

Syyskuun lopussa vähittäismyyntipisteitä oli 885 (892) Suomessa ja 169 (152) muissa Itämeren alueen maissa.

Shipping ja muu öljy

Segmenttiin kuuluu raakaöljy- ja tuotekuljetuksia hoitava laivasto. Noin puolet kuljetuksista tehdään kolmansille osapuolille. Shipping keskittyy merikuljetuksiin Itämerellä, Pohjanmerellä ja Pohjois-Atlantilla. Aluskannan kokonaiskantavuus on noin miljoona dw-tonnia. Venäjällä Fortum omistaa öljykentän tasaosuuksin venäläisen öljy-yhtiö Lukoilin kanssa.

Milj. euroa	III/04	III/03	I-III/04	I-III/03	2003	Edelliset 12 kk
Liikevaihto	69	62	248	243	308	313
Liikevoitto	16	9	83	55	79	107
– ilman kertaluonteisia eriä	16	8	79	57	69	91
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			184	150	133	
Sidotun pääoman tuotto, %			69,5	52,0	56,7	68,0

Kolmannella neljänneksellä Shippingin toimitukset olivat 9,9 (9,9) miljoonaa tonnia ja tammi-syyskuussa 30,2 (30,3) miljoonaa tonnia.

Kolmannen neljänneksen rahdit olivat tyydyttävällä tasolla ja korkeampia kuin viime vuoden vastaavalla jaksolla. Rahdit elpyivät merkittävästi katsauskauden lopulla. Tammi-syyskuussa Fortumin raakaöljy- ja tuotealusten käyttöaste oli korkea.

Kolmannella neljänneksellä Fortum päätti aikarahdata kaksi Panamax-luokan alusta bensiniin vientiin Pohjois-Amerikkaan. Laivat rakennuttaa Fortumin ja Concordia Maritimen muodostama yhteisyritys, ja ne valmistuvat vuosina 2006 ja 2007. Lisäksi tällä

hetkellä on rakenteilla neljä tuotealusta. Raakaöljyalus Palva muutettiin kaksoisrunkoiseksi ja sen sisaralus Tervin muutostyö on meneillään.

Fortum omistaa yhdeksän säiliöalusta ja 20 on aikarahdattu. Aluksista kahdeksan kuljettaa raakaöljyä ja 21 pääasiassa erilaisia öljytuotteita.

Tammi-syyskuussa SeverTEKin keskimääräinen tuotanto Venäjällä oli noin 26 400 barreilia päivässä (josta Fortumin osuus on 50 %). Tuotannon kasvu riippuu alueelta lähtevän putkiston kuljetuskapasiteetin käytettävyydestä.

Investoinnit ja myynnit

Tammi-syyskuussa investoinnit käyttöomaisuuteen olivat yhteensä 507 (889) miljoonaa euroa.

Porvoon jalostamon 500 miljoonan euron investointihanke rikittömän dieselöljyn tuotantokapasiteetin lisäämiseksi jatkui suunnitelman mukaan. Arvioidut kustannukset vuonna 2004 ovat hieman yli 100 miljoonaa euroa. Investointihankkeen arvioidaan valmistuvan vuoden 2006 loppuun mennessä.

Fortum osallistuu Suomen viidenteen ydinvoimalaitosyksikköön noin 25 %:n osuudella. Tämä merkitsee 180 miljoonan euron investointia vuosina 2004–2009. Fortum saa noin 400 MW:n osuuden voimalan tuotannosta. Ensimmäisen neljänneksen aikana Fortum myönsi lisäksi 45 miljoonan euron osakaslainan.

Venäjän kilpailuviranomaiset hyväksyivät elokuussa venäläisen sähköyhtiö OAO Lenenergon osakkeiden oston, josta oli sovittu heinäkuussa 2004. Kaupan jälkeen Fortumin osuus osakepääomasta on 30,7 prosenttia ja äänivallasta 29,6 prosenttia. Fortum on investoinut Lenenergon osakkeisiin yhteensä noin 150 miljoonaa euroa.

Rahoitus

Fortumin nettovelka väheni 397 miljoonaa euroa ja oli 5 229 miljoonaa euroa (vuoden lopussa 5 626 miljoonaa euroa). Velkaantumisaste oli 73 % (vuoden lopussa 85 %).

Konsernin nettorahoituskulut olivat 199 (189) miljoonaa euroa. Summaan sisältyvät korkokulut velasta, jolla rahoitettiin Fortum Capital Ltd:n liikkeelle laskemien etuoikeutettujen osakkeiden takaisinmaksu, sekä noin 10 miljoonan euron kustannukset, jotka aiheutuivat vuonna 1992 Yhdysvalloissa liikkeelle laskettujen joukkovelkakirjalainojen ennaikaiseen takaisinmaksuun liittyvistä korkotaserojen korvauksista.

Moodyn luottoluokitus nousi 13.2.2004 Baa1 (stable) -luokkaan. Standard & Poorin Fortumille antama pitkän aikavälin luottoluokitus on pysynyt luokituksena BBB+ (stable).

Öllytoimintojen eriyttäminen

Fortum ilmoitti syyskuussa suunnitelmansa eriyttää Fortum Oil Oy jakamalla sen osakkeita osinkona Fortumin osakkeenomistajille ja myymällä loput osakkeet sijoittajille huhtikuussa 2005. Tämä antaa Fortum Oilille mahdollisuuden hakea samanaikaisesti osakkeensa pörssiilistausta. Fortumin yhtiökokous päättää osingonjaosta keväällä 2005.

Fortumin molempien liiketoimintojen, niin öljyn kuin sähkön ja lämmönkin, viimeisten 12 kuukauden vahva tuloskehitys mahdollistaa ehdotuksen osakkeiden jaosta osinkona. Sekä Fortumilla että Fortum Oililla on riittävästi pääomaa ilman, että sitä tarvitsee hakea merkittävästi lisää osakemarkkinoilta. Fortum Oilille tulee noin miljardin euron lainapääoma, josta noin 130 miljoonaa euroa liittyy laivojen leasingsopimuksiin.

Fortum Oilin osakkeista ehdotetaan jaettavaksi noin 85 prosenttia osinkona. Näin Suomen valtiosta tulee Fortum Oilin suora enemmistöosakas, mikä on eduskunnan viime vuonna tekemän päätöksen mukaista. Jäljelle jäävät noin 15 prosenttia Fortum Oilin osakkeista on tarkoitus myydä sijoittajille markkinatilanteesta riippuen. Osakkeiden jaon ja suunnitellun myynnin jälkeen Fortumin tarkoituksena ei ole enää jatkaa Fortum Oilin omistajana.

Osakkeet ja osakepääoma

Optiojärjestelyihin liittyen vietiin kaupparekisteriin 12.2.2004 yhteensä 981 004 ja 1.7.2004 yhteensä 448 415 Fortumin osaketta. Näiden korotusten jälkeen Fortum Oyj:n pääoma on 2 890 890 439,60 euroa ja osakkeiden kokonaismäärä yhteensä 850 261 894 kpl.

Fortum Oyj:n henkilöstön vuoden 1999 optiolainan optio-oikeuksilla (Fortum Corp -99 warrant FUM1VEW199) on 2.7.-30.9.2004 merkitty 82 070 kappaletta Fortum Oyj:n osakkeita. Optio-ohjelman ehtojen mukaisesti merkintähinta on tällä hetkellä 3,63 euroa. Osakemerkintöjä vastaavaa osakepääoman korotusta ei ole merkitty kaupparekisteriin.

Fortumin johdon vuoden 1999 optio-oikeuksilla (Fortum Corp. warrant 2/99 FUM1VEW299) on 2.7.-30.9.2004 merkitty 1 025 000 kappaletta Fortum Oyj:n osakkeita. Optio-ohjelman ehtojen mukaisesti merkintähinta on 5,61 euroa. Osakemerkintöjä vastaavaa osakepääoman korotusta ei ole merkitty kaupparekisteriin.

Fortum-konsernin avainhenkilöille tarjotut optio-oikeudet 2002A (Fortum Corp. -02A warrant FUM1VEW102) otettiin kaupankäynnin kohteeksi Helsingin Pörssin päälisalla 1.10.2004. Listalle otettavia optio-oikeuksia on yhteensä 10 767 000 kappaletta. Kukin optio-oikeus oikeuttaa merkitsemään yhden Fortum Oyj:n osakkeen nimellisarvoltaan 3,40 euroa 1.10.2004 ja 1.5.2007 välisenä aikana. Yhteensä optio-oikeuksilla voidaan merkitä enintään 10 767 000 osaketta ja osakepääoma voi siten nousta enintään 36 607 800 eurolla. Osakkeiden merkintähinta optio-oikeuksien perusteella on listauksen alkaessa 4,74 euroa.

Hallituksella ei ole tällä hetkellä yhtiökokouksen myöntämiä käyttämättömiä valtuuksia vaihtovelkakirjojen tai optiolainojen liikkeelle laskemiseksi, uusien osakkeiden liikkeelle laskemiseksi tai yhtiön omien osakkeiden hankkimiseksi.

Konsernin henkilöstö

Konsernin henkilöstön lukumäärä tammi-syyskuussa oli keskimäärin 13 112 (13 594). Kauden lopussa henkilöstömäärä oli 12 726 (13 201). Vähennys johtuu pääasiassa yritys- ja liiketoimintamyynneistä.

Näkymät

Fortumin tuloksen muodostumisen kannalta merkittäviä markkinatekijöitä ovat sähkön markkinahinta ja öljyn kansainvälinen jalostusmarginaali. Muita merkittäviä tekijöitä ovat raakaöljyn hinta sekä Yhdysvaltain dollarin ja Ruotsin kruunun kurssit. Vuonna 2005 alkavasta päästökaupasta todennäköisesti tulee uusi merkittävä markkinatekijä.

Viiden viime vuoden aikana Fortumin hiilidioksiditon sähköntuotanto on kasvanut 30 terawattitunnista 41 terawattituntiin. Sen osuus Fortumin omasta sähköntuotannosta oli 78 % vuonna 2003. Tämän tuotantorakenteen ansiosta Fortum on varautunut hyvin päästökaupan mahdollisiin vaikutuksiin.

Sähkön käytön arvioidaan yleisesti lähivuosien aikana kasvavan Pohjoismaissa noin 1 %:n vuosivauhtia. Kolmannella neljänneksellä sähkön spot-hinta oli Pohjoismaissa keskimäärin 29,9 (31,0) euroa megawattitunnilta. Lokakuun alussa Pohjoismaiden vesivarannot olivat noin 6 TWh keskimääräistä pienemmät mutta 10 TWh yli vuoden 2003 vastaavan tason. Lokakuun alkupuoliskolla spot-hinta on ollut noin 27 euroa megawattitunnilta ja sähkön futuurihinta loppuvuodeksi 2004 noin 30 - 31 euroa, vuodeksi 2005 noin 30 - 32 euroa ja vuodeksi 2006 noin 28 - 30 euroa megawattitunnilta.

Öljymarkkinoiden perustekijät kehittyvät Fortumin oletusten mukaan: puhtaiden liikennepolttoaineiden kulutus on kasvussa ja raskaan polttoöljyn kysyntä laskussa, minkä vuoksi complex-jalostamot ovat entistäkin kilpailukykyisempiä. Lisäksi Fortumille on selkeää hyötyä sijainnistaan venäläisen raakaöljyn uusien kuljetusreittien varrella. Tämä kehitys on linjassa Fortumin kannattavuusoletusten kanssa, jotka koskevat Porvoon jalostamon käynnissä olevaa investointia, ja luo hyvän lähtökohdan öljyliiketoimintojen tulevalle listaukselle.

Öljyn jalostusmarginaali Luoteis-Euroopassa (Brent Complex) oli vuoden kolmannella neljänneksellä 4,9 (2,7) USD/bbl. Lokakuun alkupuolella keskimääräinen viitemarginaali on ollut 4,2 USD/bbl. Fortumin lisämarginaalin odotetaan pysyvän edellisvuosien vahvalla tasolla. Seuraava suunniteltu iso huoltoseisokki on Porvoon jalostamolla syksyllä 2005.

Brent-raakaöljyn hinta kolmannella neljänneksellä oli keskimäärin 41,5 (28,4) USD/bbl. Lokakuun alkupuolella hinta on ollut keskimäärin 49,1 USD/bbl. Kansainvälisten futuurien hintataso loppuvuodelle 2004 on ollut keskimäärin 48,4 USD/bbl ja vuoden 2005 ensimmäiselle neljännekselle 46,2 USD/bbl. Raakaöljyn hinnasta aiheutuvat varastovoitot ja -tappiot vaikuttavat Öljynjalostus-segmentin tulokseen.

Merikuljetusrahtien futuurien perusteella näyttää siltä, että rahtitaso nousee vuoden viimeisellä ja vuoden 2005 ensimmäisellä neljänneksellä tämän vuoden kolmannesta neljänneksestä. Talvikausi on yleensä Fortum Shippingin kannattavin jäävahvistettujen alusten kysynnän ansiosta.

Yhdysvaltain dollarin kurssilla on vaikutus jalostusmarginaaliin ja merikuljetusrahteihin, joten Yhdysvaltain dollarin heikentyminen vaikuttaa negatiivisesti öljyliiketoiminnan kannattavuuteen. Arvioitujen myyntikatteiden suojaus etukäteen kuitenkin lieventää tätä vaikutusta

Tammi-syyskuussa euron vaihtokurssi Yhdysvaltain dollariin nähden oli 1,225 (1,113) ja Ruotsin kruunuun nähden 9,157 (9,168). Syyskuun lopussa vaihtokurssit olivat 1,241 (1,165) ja 9,059 (8,963).

Fortum ilmoitti syyskuussa suunnitelmansa eriyttää Fortum Oil Oy jakamalla sen osakkeita osinkona Fortumin osakkeenomistajille ja myymällä loput osakkeet huhtikuussa 2005. Fortumin yhtiökokous päättää osingonjaosta keväällä 2005.

Vuoden ensimmäinen ja viimeinen neljännes ovat yleensä sähkö- ja lämpöliiketoiminnan jatkuvien toimintojen tuloksen kannalta vahvimmat. Loppuvuoden sähköfutuuriin hinnat ovat hieman alempia kuin viime vuoden lokakuun vastaavat futuurien hinnat. Seuraavien 12 kuukauden ajaksi Fortumin sähkönmyynnin suojaus on noin 70 %. Kalenterivuoden 2005 suojausaste on noin 60 % ja keskimääräinen hinta on suunnilleen samalla tasolla kuin vuoden 2004 yhdeksän ensimmäisen kuukauden aikana saatu hinta.

Fortumin tulos tammi-syyskuussa on ollut erittäin vahva. Tämänhetkisten markkinatekijöiden, yhtiön suojausten ja sähkö- ja lämpö- sekä öljytoimintojen tehokkuuden valossa vuodesta 2004 on tulossa Fortumille hyvin tyydyttävä vuosi. Tämä luo hyvät lähtökohdat kahdelle itsenäiselle yhtiölle öljytoimintojen eriyttämisen jälkeen.

Espoo, 21.10.2004
Fortum Oyj
Hallitus

Luvut eivät ole tilintarkastettuja.

Fortum siirtyy käyttämään kansainvälisiä talousraportointistandardeja (IFRS/IAS) vuodesta 2005 lähtien.

Fortumin taloudellinen tiedottaminen 2005

Vuoden 2004 tilinpäätöstiedote julkaistaan 3.2.2005

Osavuosikatsaukset
Tammi-maaliskuu 3.5.2005
Tammi-kesäkuu 19.7.2005
Tammi-syyskuu 20.10.2005

KONSERNIN TULOSLASKELMA

MEUR	III/04	III/03	I-III/04	I-III/03	2003	Edelliset 12 kk
Liikevaihto	2 837	2 527	8 490	8 555	11 392	11 327
Osuus osakkuusyritysten voitosta	24	9	51	29	41	63
Liiketoiminnan muut tuotot	16	19	98	95	151	154
Materiaalit ja palvelut	-2 107	-1 883	-5 860	-6 264	-8 054	-7 650
Henkilöstökulut	-158	-145	-511	-499	-654	-666
Poistot ja arvonalentumiset	-120	-128	-372	-395	-538	-515
Liiketoiminnan muut kulut	-147	-160	-546	-521	-918	-943
Liikevoitto	345	239	1 350	1 000	1 420	1 770
Rahoitustuotot ja -kulut	-56	-54	-199	-189	-236	-246
Voitto ennen veroja	289	185	1 151	811	1 184	1 524
Välittömät verot	-66	-45	-259	-212	-325	-372
Vähemmistöosuus	5	-10	-15	-57	-90	-48
Tilikauden voitto	228	130	877	542	769	1 104
Tulos/osake, euro	0.27	0.15	1.03	0.64	0.91	1.30
Laimennusvaikutuksella oikaistu tulos /osake, euro	0.26	0.15	1.01	0.63	0.90	
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin, 1 000 kpl			849 823	845 836	846 831	848 540
Laimennettu osakkeiden keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl			870 806	857 249	858 732	

KONSERNIN TASE

MEUR	30.9.04	30.9.03	31.12.03
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	112	151	146
Aineelliset hyödykkeet	11 681	11 681	11 632
Muut pitkäaikaiset sijoitukset	1 839	1 714	1 762
Muut korolliset saamiset	716	643	632
Yhteensä	14 348	14 189	14 172
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	705	541	551
Myyntisaamiset	875	846	951
Lyhytaikaiset saamiset	341	311	449
Rahavarat	222	277	439
Yhteensä	2 143	1 975	2 390
Yhteensä	16 491	16 164	16 562
VASTATTAVAA			
Oma pääoma			
Osakepääoma	2 891	2 876	2 886
Muu oma pääoma	4 065	3 297	3 520
Yhteensä	6 956	6 173	6 406
Vähemmistöosuus	245	1 449	232
Pakolliset varaukset	223	187	207
Laskennallinen verovelka	1 804	1 803	1 843
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Korollinen	4 289	3 504	4 840
Koroton	359	340	346
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Korollinen	1 162	1 192	1 225
Koroton	1 453	1 516	1 463
Yhteensä	16 491	16 164	16 562
Oma pääoma/osake, euro	8.18	7.30	7.55
Osakkeiden lukumäärä, 1 000 kpl	850 262	845 898	848 832

OMAN PÄÄOMAN MUUTOS

MEUR	30.9.04	30.9.03	31.12.03
Osakepääoma 1.1	6 406	5 897	5 897
Lunastetut optiot	14	1	22
Osingot	-359	-264	-264
Muuntoerot	18	-3	-18
Tilikauden voitto	877	542	769
Yhteensä	6 956	6 173	6 406

KONSERNIN KASSAVIRTALASKELMA

MEUR	30.9.04	30.9.03	31.12.03
Liiketoiminnan kassavirta	1 299	1 381	1 577
Käyttöomaisuuslisäys	-399	-370	-550
Ostetut osakkeet	-108	-504	-570
Käyttöomaisuuden myyntitulot	34	101	142
Myydyt osakkeet	16	1 221	1 227
Muiden sijoitusten muutos	-97	-53	-67
Kassavirta ennen rahoitusta	745	1 776	1 759
Lainojen nettomuutos	-612	-1 791	-399
Osingonjako	-359	-264	-264
Muut rahoituserät *	8	-40	-1 245
Rahoituksen kassavirta	-963	-2 095	-1 908
Likvidien varojen muutos			
lisäys (+), vähennys (-)	-218	-319	-149

* 31.12.2003 sisältää Fortum Capital Ltd:n etuoikeutettujen osakkeiden takaisinmaksun 1 200 miljoonaa euroa

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

	30.9.04	30.9.03	31.12.03	Edelliset 12 kk
Sijoitettu pääoma, MEUR	12 652	12 773	12 704	
Korollinen nettovelka, MEUR *	5 229	4 420	5 626	
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen, MEUR	507	889	1 136	754
Sijoitetun pääoman tuotto, %	14.5	10.6	11.4	14.2
Oman pääoman tuotto, %*	17.1	10.5	12.3	15.4
Korkokate	7.5	5.1	5.8	7.8
FFO / korollinen nettovelka, % ¹⁾	34.4	35.3	26.1	
Velkaantumisaste, %*	73	58	85	
Omavaraisuusaste, %	44	47	40	
Henkilöstö keskimäärin	13 112	13 594	13 343	

1) FFO = Liiketoiminnan kassavirta ennen käyttöomaisuuden muutosta.

* 31.12.03 mukana Fortum Capital Ltd:n etuoikeutettujen osakkeiden takaisinmaksun vaikutus

KONSERNIN LIIKEVAIHTO LIIKETOIMINNOITAIN

MEUR	III/04	III/03	I-III/04	I-III/03	2003	Edelliset 12 kk
Sähköntuotanto	453	524	1 505	2 057	2 681	2 129
Lämpö	145	132	701	672	964	993
Sähkönsiirto	150	143	513	502	688	699
Markets	287	322	1 009	1 212	1 634	1 431
Öljynjalostus	1 641	1 349	4 579	4 311	5 693	5 961
Öljyn vähittäismyynti	666	543	1 763	1 650	2 203	2 316
Shipping ja muu öljy	69	62	248	243	308	313
Muut	23	24	67	68	93	92
Liiketoimintojen välinen myynti	-597	-572	-1 895	-2 160	-2 872	-2 607
Yhteensä	2 837	2 527	8 490	8 555	11 392	11 327

KONSERNIN LIIKEVOITTO LIIKETOIMINNOITAIN

MEUR	III/04	III/03	I-III/04	I-III/03	2003	Edelliset 12 kk
Sähköntuotanto	124	82	490	410	603	683
Lämpö	8	-6	142	93	173	222
Sähkönsiirto	55	47	196	189	247	254
Markets	11	13	26	18	35	43
Öljynjalostus	131	89	411	224	281	468
Öljyn vähittäismyynti	15	21	41	46	44	39
Shipping ja muu öljy	16	9	83	55	79	107
Muut	-15	-16	-39	-35	-42	-46
Yhteensä	345	239	1 350	1 000	1 420	1 770

KERTALUONTEISET ERÄT LIIKEVOITOSSA LIIKETOIMINNOITTAIN

MEUR	III/04	III/03	I-III/04	I-III/03	2003	Edelliset 12 kk
Sähköntuotanto	-2	3	20	2	4	22
Lämpö	-	-4	-	-4	-3	1
Sähkönsiirto	1	-1	1	20	20	1
Markets	-	-	-	-	-	-
Öljynjalostus	31	14	96	-	14	110
Öljyn vähittäismyynti ²⁾	-1	-	5	1	-9	-5
Shipping ja muu öljy ²⁾	-	1	4	-2	10	16
Muut	-2	-5	-2	9	24	13
Yhteensä	27	8	124	26	60	158

2) Liiketoimintojen kertaluonteisten erien jako korjattu 2003 luvuissa.

KONSERNIN POISTOT JA ARVONALENTUMISET LIIKETOIMINNOITTAIN

MEUR	III/04	III/03	I-III/04	I-III/03	2003	Edelliset 12 kk
Sähköntuotanto	20	27	76	87	116	105
Lämpö	30	29	91	85	116	122
Sähkönsiirto	33	35	99	110	143	132
Markets	4	3	12	10	14	16
Öljynjalostus	19	20	56	59	80	77
Öljyn vähittäismyynti	7	8	22	23	41	40
Shipping ja muu öljy	3	4	8	12	14	10
Muut	4	2	8	9	14	13
Yhteensä	120	128	372	395	538	515

KONSERNIN INVESTOINNIT LIIKETOIMINNOITTAIN

MEUR	III/04	III/03	I-III/04	I-III/03	2003	Edelliset 12 kk
Sähköntuotanto	93	23	155	351	386	190
Lämpö	30	37	80	113	158	125
Sähkönsiirto	25	17	65	241	339	163
Markets	2	-	4	26	28	6
Öljynjalostus	44	16	111	60	97	148
Öljyn vähittäismyynti	10	8	21	21	36	36
Shipping ja muu öljy	21	23	61	64	71	68
Muut	4	4	10	13	21	18
Yhteensä	229	128	507	889	1 136	754

KONSERNIN SIDOTTU PÄÄOMA LIIKETOIMINNOITTAIN

MEUR	30.9.2004	30.9.2003	31.12.03
Sähköntuotanto	6 236	6 391	6 391
Lämpö	2 424	2 342	2 466
Sähkönsiirto	3 088	3 089	3 129
Markets	139	57	23
Öljynjalostus	1 199	1 052	1 003
Öljyn vähittäismyynti	328	329	329
Shipping ja muu öljy	184	150	133
Muut	53	58	45
Eliminoinnit	-8	-9	-8
Yhteensä	13 643	13 459	13 511

KONSERNIIN SIDOTUN PÄÄOMAN TUOTTO LIIKETOIMINNOITTAIN³⁾

%	30.9.04	30.9.04 *)	30.9.03	30.9.03 *)	31.12.03	31.12.03 *)	Edelliset 12 kk	Edelliset 12 kk *)
Sähköntuotanto	10.5	10.0	8.6	8.5	9.5	9.4	10.9	10.5
Lämpö	7.8	7.8	5.3	5.5	7.3	7.5	9.2	9.2
Sähkönsiirto	8.4	8.4	8.1	7.2	7.9	7.2	8.2	8.2
Markets	28.0	28.0	32.7	32.7	55.2	55.2	38.9	38.9
Öljynjalostus	49.6	38.0	27.4	27.4	26.2	24.9	42.8	32.7
Öljyn vähittäismyynti ²⁾	18.0	15.8	19.4	19.0	13.8	16.6	12.6	14.2
Shipping ja muu öljy ²⁾	69.5	66.1	52.0	53.9	56.7	49.5	68.0	57.8

*) kertaluonteiset erät vähennetty liikevoitosta

2) 31.12.03*) luvut korjattu kertaluonteisten erien korjauksesta johtuen

3) Sidotun pääoman tuotto -% = Liikevoitto / sidottu pääoma keskimäärin

KONSERNIN VASTUUT

MEUR	30.9.04	30.9.03	31.12.03
Vastuusitoumukset			
Omasta puolesta			
Velan vakuudeksi			
Pantit	163	525	149
Kiinteistökiinnitykset	92	237	91
Muista sitoumuksista			
Kiinteistökiinnitykset	57	54	55
Pantit, yrityskiinnitykset ja muut vastuusitoumukset	1	1	-
Takaisinostovastuut	8	9	8
Muut vastuusitoumukset	78	96	101
Yhteensä	399	922	404
Osakkuusyriyten puolesta			
Pantit ja kiinteistökiinnitykset	11	12	12
Takaukset	357	597	562
Muut vastuusitoumukset	182	182	182
Yhteensä	550	791	756
Muiden puolesta			
Takaukset	4	15	15
Muut vastuusitoumukset	6	5	7
Yhteensä	10	20	22
Yhteensä	959	1 733	1 182
Käyttöleasingvastuut			
Vuoden sisällä erääntyvät	66	55	75
Yli vuoden kuluttua erääntyvät	105	108	103
Yhteensä	171	163	178
Rahoitusleasingsopimukset on kirjattu taseeseen.			
Ydinjätehuoltovastuu	570	545	570
Ydinjätehuoltorahaston rahasto-osuus	-560	-535	-560
Velkana taseessa 4)	10	10	10

4) Vakuutena kiinnitetty haltijavelkakirjat

Muiden vastuiden lisäksi, Gasum Oy:n puolesta on annettu takaus, joka kattaa 75 % Gasumin ja OOO Gazexportin välisestä maakaasun hankintasopimuksesta johtuvista maksuvelvoitteista.

FORTUM-KONSERNI 1.1.-30.9.2004
Tilintarkastamaton

Johdannaissopimukset				30.9.04			30.9.03			31.12.03		
Korko- ja valuuttajohdannaiset	Kohde- etuuden arvo	Käypä arvo	Tulout- tamatta	Kohde- etuuden arvo	Käypä arvo	Tulout- tamatta	Kohde- etuuden arvo	Käypä arvo	Tulout- tamatta			
MEUR												
Korkotermit	221	-1	-1	335	-	-	330	-	-			
Koronvaihtosopimukset	3 843	-50	-38	5 784	9	16	4 253	-97	-69			
Valuuttatermit 5)	7 466	-38	-1	7 866	-54	33	8 396	129	49			
Valuuttavaihtosopimukset	323	-3	-1	347	13	5	333	-3	1			
Ostetut valuuttaoptiot	525	-9	-9	32	4	4	-	-	-			
Asetetut valuuttaoptiot	525	3	3	15	-	-	-	-	-			

5) Sisältää myös ulkomaisten tytäryhtiöiden omaa pääomaa suojaavat sopimukset.

Raakaöljy ja öljytuotteet	Määrä	Käypä arvo	Tulout- tamatta	Määrä	Käypä arvo	Tulout- tamatta	Määrä	Käypä arvo	Tulout- tamatta
	1000 bbl	MEUR	MEUR	1000 bbl	MEUR	MEUR	1000 bbl	MEUR	MEUR
Myyntisopimukset	16 010	-19	-19	11 345	-3	-3	22 304	-11	-11
Ostosopimukset	59 825	48	48	26 398	7	7	37 239	14	14
Ostetut optiot	13 495	9	9	100	-	-	150	-	-
Asetetut optiot	13 993	-8	-8	100	-	-	600	-	-

Sähköjohdannaiset	Määrä	Käypä arvo	Tulout- tamatta	Määrä	Käypä arvo	Tulout- tamatta	Määrä	Käypä arvo	Tulout- tamatta
	TWh	MEUR	MEUR	TWh	MEUR	MEUR	TWh	MEUR	MEUR
Myyntisopimukset	74	-93	-11	58	-349	-218	58	-100	-65
Ostosopimukset	42	125	39	57	308	176	50	136	101
Ostetut optiot	1	-	-	1	-1	-2	-	-	-
Asetetut optiot	-	-	-	3	-4	-3	-	-	-

Kaasujohdannaiset	Määrä	Käypä arvo	Tulout- tamatta	Määrä	Käypä arvo	Tulout- tamatta	Määrä	Käypä arvo	Tulout- tamatta
	Mill.th.	MEUR	MEUR	Mill.th.	MEUR	MEUR	Mill.th.	MEUR	MEUR
Myyntisopimukset	-	-	-	2 543	36	-	8	-	-
Ostosopimukset	-	-	-	2 543	-34	-	8	-	-
Ostetut optiot	-	-	-	709	1	-	-	-	-
Asetetut optiot	-	-	-	709	-3	-	-	-	-

Johdannaisten käyvät arvot perustuvat tilinpäätöshetken markkinahintoihin siltä osin kuin sopimukset ovat julkisen kaupankäynnin kohteena. Muiden sopimusten käypä arvo perustuu niistä aiheutuvien kassavirtojen nykyarvoon ja optioiden osalta arvonmääritysmalleihin. Määriin sisältyvät myös erääntymättömät, suljetut sopimukset. Johdannaissopimuksia käytetään pääasiassa konsernin valuutta-, korko- ja hintariskin hallintaan.

LIKEVAIHTO NELJÄNNEKSITTÄIN

MEUR	III/04	II/04	I/04	IV/03	III/03	II/03	I/03
Sähkön tuotanto	453	488	564	624	524	573	960
Lämpö	145	195	361	292	132	182	358
Sähkön siirto	150	157	206	186	143	160	199
Markets	287	303	419	422	322	332	558
Öljynjalostus	1 641	1 635	1 303	1 382	1 349	1 265	1 697
Öljyn vähittäismyynti	666	566	531	553	543	521	586
Shipping ja muu öljy	69	78	101	65	62	87	94
Muut	23	24	20	25	24	22	22
Liiketoimintojen välinen myynti	-597	-616	-682	-712	-572	-707	-881
Yhteensä	2 837	2 830	2 823	2 837	2 527	2 435	3 593

LIKEVOITTO NELJÄNNEKSITTÄIN

MEUR	III/04	II/04	I/04	IV/03	III/03	II/03	I/03
Sähkön tuotanto	124	138	228	193	82	116	212
Lämpö	8	27	107	80	-6	22	77
Sähkön siirto	55	54	87	58	47	61	81
Markets	11	5	10	17	13	12	-7
Öljynjalostus	131	187	93	57	89	51	84
Öljyn vähittäismyynti	15	20	6	-2	21	10	15
Shipping ja muu öljy	16	23	44	24	9	19	27
Muut	-15	-11	-13	-7	-16	-5	-14
Yhteensä	345	443	562	420	239	286	475